

Kniha *Odolná společnost. Mezi bezmocí a tyranií* filosofky Alice Koubové a literární dokumentaristky Barbory Baronové se zabývá tématem společenské odolnosti, a to prostřednictvím série rozhovorů s osobnostmi současné české společnosti, jako jsou Klára Šimáčková Laurenčíková, Simona Bagarová, Anna Kárníková, Eva Fraňková, Adriana Světlíková, Zuzana Čepelíková, Daniela Vodáčková, Benedikt Vangeli, Pavla Holcová, Lukáš Houdek, Alica Sigmund Heráková, Saša Uhlová, Kateřina Šimáčková, Pavel Houdek a Jiří Šedivý.

Úvod Alice Koubové představuje základní kontext tématu společenské odolnosti – komplexnost konceptu resilience, jeho teoretické pozadí, akademické zdroje, ale také motivaci pro výběr hlasů pro tuto publikaci.

Autorky publikace ve čtrnácti rozhovorech s patnácti respondenty a respondentkami společně otevírají témata krize, sociální změny, systémových opor, strategií zvládnutí nenadálých událostí, sociálních vazeb, hodnot nebo kultury s přihlédnutím k tématu odolnosti, a to v rámci oblastí psychologie, ekonomie, práva, vzdělávání, obrany, médií, péče, ekologie, sociální práce, vztahu k menšinám, dezinformací, kultury, genderových témat či tématu nenávislných projevů, které jsou oblastmi zájmu zpovídaných osobností.

Na základě odpovědí, které primárně vycházejí z vlastní žité praxe a problémů, jimž osobnosti zahrnuté do tohoto projektu čelí, vyplývají z rozhovorů stěžejní aspekty odolnosti. V souvislosti s polykrizí současného světa se ukazuje, jak vysoce relevantní v rámci české společnosti téma odolnosti je.

Závěrečná kapitola knihy přináší analýzu pořádaných rozhovorů, z níž vyplývá, že schopnost procházet nečekaně nepříznivými situacemi se významně opírá o mentální společenské nastavení, o zvykové postoje a kulturu vzájemných vztahů. Způsob, jakým žijeme kolektivní vztahy, vychází z našeho porozumění tomu, co to je moc, síla, slabina, slabost, zátěž, strach, pomoc, nárok, štěstí a potřeba, jestli se vzájemně vnímáme jako ohrožení a překážky, nebo máme v našem „společenském těle“ určitou míru nasycení zkušeností, že se můžeme na okolí spolehnout. To se pak bezprostředně projevuje v tom, jak fungují naše instituce a jak je organizovaný náš veřejný život, potažmo systém. Dalšími tématy, které Alice Koubová v závěrečné kapitole shrnuje, jsou trestající kultura, sociální propojenost, příběh, který o sobě jako společnost vyprávíme, základní bezpečí pro zvládnutí nebezpečí, péče o pečující profese nebo respektující řízení lidí.

Autorkou fotografií v knize je Dita Pepe, grafickým designérem je Štěpán Malovec. Kniha vychází v září 2023 v nakladatelství wo-men.

Kniha vznikla za podpory projektu Strategie AV21 s názvem *Odolná společnost pro 21. století* a v rámci projektu NPO „Národní institut pro výzkum socioekonomických dopadů nemocí a systémových rizik“ (č. LX22NPO5101) financovaného Evropskou unií – Next Generation EU (MŠMT, NPO: EXCELES) – a řešeného na Filosofickém ústavu AV ČR, v. v. i.